

SETELI

Suomen Erityisteknisten Liitto SETELI ry
Perämiehenkatu 7 A1, 00150 Helsinki

www.seteli.fi

Puh. (09) 6844370

Pj. 0400-801141

fax. (09) 669868

Oikeuskansleri Paavo Nikula
Oikeuskanslerinvirasto
Snellmaninkatu 1 A
000230 Valtioneuvosto

VASTINE

Oikeuskansleriviraston vastinepyyntöön Dnro 92/1/01/18.4.2001 viitaten toimitetaan ohessa pyydetty Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry:n vastine.

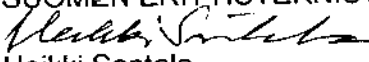
Kantelija, Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry pyytää kunnioittaen lisäksi, että Oikeuskansleri selvittäisi ministeri *Ville Itälän* mahdollisen osuuden kanteluasiassa. Tämä pyyntö johtuu ylijohtaja Pekka Kilven antamasta selvityksestä. Pyyntö on tarkemmin perusteltu vastineessa.

Lisäksi liitto ilmoittaa, että se tulee jättämään ylijohtaja Kilven virkatoimista tämän asian yhteydessä lähipäivinä tutkimuspyynnön poliisille. Liitto haluaa saattaa asian jo tässä yhteydessä Oikeuskanslerin tietoon.

Kauniaisissa 16. toukokuuta 2001

Kunnioittaen

SUOMEN ERITYISTEKNISTEN LIITTO SETELI RY

Heikki Santala
puheenjohtaja
0400-801141

Liitteitä

OIKEUSKANSLERILLE

VASTINE JA KANTELUN TÄSMENTÄMINEN

VIITE	Oikeuskansleriviraston vastinepyyntö 18.4.2001; Dnro 92/1/01.
ASIA	Sisäasiainministeriön ylijohtaja Pekka Kilven selvitys 11.4.2001 Suomen Erityisteknisten Liitto SETELI ry (jäljempänä liitto) 23.1.2001 Oikeuskanslerille tekemään kanteluun, koskien Poliisin tietohallintokeskuksen (PTHK) hajasijoitushankkeita ja sisäasiainministeriön ylijohtaja Pekka Kilven hallintotoimia niiden yhteydessä: mahdollinen lainvastainen tai virheellinen menettely ainakin yhteistoi- mintalain, hallintomenettelylain sekä mahdollisesti virkamieslain säännösten noudattamisen osalta.

VASTINE

Yleistä

Selvityksessään vt. kansliapäällikkö/ylijohtaja *Pekka Kilpi* siirtää vastuun virkatoimistaan kanteluasiassa kokonaan tai osittain sisäasiainministeri *Ville Itälälle*. Ylijohtaja Kilpi ilmoittaa saaneensa kaikki määräykset ja toimeksiannot Poliisin tietohallintokeskuksen (PTHK:n) hajasijoitushankkeissa ministeriltä ja itse toimineensa vain ministerin apuna ja suorittaneensa kaikki toimenpiteet ministerin ohjeiden mukaisesti. *Tämän seurauksena kantelijan mielestä myöskin ministerin toimet asiassa tulisi selvittää.*

Ylijohtaja Kilvella ei hänen selvityksensä mukaan näyttäisi jäävän juuri lainkaan vastuuta virkatoimistaan tässä asiassa. Liiton käsityksen mukaan virkamies vastaa kuitenkin aina kaikista virkatoimistaan. Virkavastuuta ei voida siirtää muualla.

Virkavastuun yleisinä perusteina ovat hallitusmuodon (1993) 92 ja 93 §:n säännökset. Virkamiehen on näiden mukaan kaikessa virkatoiminnassa laillisen seuraamuksen uhalla tarkoin noudatettava lakia. Virkamies ei myöskään saa ryhtyä virkatoimiin sellaisesta määräyksestä, joka on ristiriidassa lain kanssa. Virkamies vastaa toimenpiteestä, johon on ryhtynyt tai jota hän on kollegisen viraston jäsenenä kannattanut.

Ylijohtaja Kilven ryhtyminen kantelussa selvitettyihin toimenpiteisiin on Kilven omankin selvityksen jälkeen aivan selvää; hän on ainakin osallinen kantelussa esitettyihin tapahtumiin, ellei ole niistä yksin vastuussa.

Kantelijan on tullut perustaa kantelunsa virkamiesten näkyvään päätöksentekoon, eli niihin asiatietoihin, jotka ovat olleet kantelijan tiedossa ja joista kantelija on voinut esittää mielestään riittävän näytön.

Näitä asiatietoja ei ylijohtaja Pekka Kilpi ole miltään osilta kyennyt kumoamaan, eikä osoittamaan puutteellisiksi, saati vääriksi. Kilven oma selvitys sensijaan sisältää ainoastaan hänen omia virheellisiä väitteitään. Kumotakseen väitteet kokonaan liittää liitto oheen lisätodisteita.

Näinollen kantelija toistaa kaiken kantelussa esittämänsä.

KANTELEN TÄSMENTÄMINEN

Selvityspyyntö sisäasiainministerin virkatoimista

Kun ylijohtaja Kilpi sysää vastuuta virkatoimistaan ministerille, ja kun toisaalta kanteluasian virkatoimien merkitys ja lain noudattamatta jättämiset ja niiden vaikutukset henkilöstöön eivät voi minnekään hävitä tai muuttua sen mukaan kuka niiden määrääjänä tai toteuttajana on, niin

kantelija pyytää kunnioittaen, ylijohtaja Kilven selvityksiin perustuen, että Oikeuskansleri selvittäisi myöskin ministeri Ville Itälän osuuden ja toimet asiassa. Liitto pitää ministerin mahdollista yt-lain loukkausta niin vakavana henkilöstön laillisiin oikeuksiin puuttumisena, ettei sitä voitaisi jättää selvittämättä. Varsinkin kun kyseessä on kansalaisten toimien laillisuutta tutkivaa tahoa edustava poliisiministeri.

VASTINEEN YKSITYISKOHDAT

Ylijohtaja Kilven selvitys

"Asian käsittelyn organisointi sisäasiainministeriössä ja asemani siinä"

Ylijohtaja Kilpi vahvistaa hoitaneensa lokakuusta 2000 alkaen ja edelleenkin PTHK:n hajasijoitustoimia, eli keskuksen siirtämistä pois sen alkuperäiseltä sijoituspaikalta pääkaupunkiseudulta. PTHK:n hajasijoitushanke käynnistettiin ylijohtaja Kilven toimeksiannosta asetetulla työryhmällä joulukuun alussa 2000. Työryhmä asetettiin nimenomaan Kilven vaatimuksesta. Poliisiosastolla ei ollut mitään suunnitelmia eikä minkäänlaista tarvetta PTHK:n hajasijoittamista selvittävälle työryhmälle; Kilven vaatimus tuli poliisiosastolle ja myös keskusrikospoliisille täytenä yllätyksenä. Samoin henkilöstölle ja niiden järjestöille.

Kilven erittäin aktiivinen toiminta asiassa jatkui kahden uuden työryhmän asettamisilla, sitten PTHK:n siirtopäätöksen valmistelulla ja lopulta sen esittelyllä. Ylijohtaja Kilven toiminta on ollut liiton käsityksen mukaan ennen kaikkia hänen itsensä masinoimaa, eikä ole perustunut valtio-

neuvoston tai mihinkään muihinkaan vastaaviin päätöksiin, kuten hän jälestäpäin väittää.

Ylijohtaja Pekka kilpi on ollut täysin keskeinen PTHK:n hajasijoittamista ajava virkamies. Työryhmien yt-lain vastaiset asettamiset ovat tapahtuneet hänen määräyksestään, kuten lisäksi jäljempänä osoitetaan.

"Poliisin tietohallinnon kehitys ja poliisin tietohallintokeskuksen muodostaminen"

Ylijohtaja Kilpi myöntää tunteneensa poliisin tietohallintoa koskevat aiemmat yksimieliset kehityssuunnitelmat ja -päätökset, koska hän on tosiasiasa ollut itse niitä käsittelemässä. Näihin suunnitelmiin ja päätöksiin sisältyi itsestäänselvyytenä poliisin tietohallintokeskuksen maantieteellinen sijainti pääkaupunkiseudulla, jossa PTHK:n tehtäviä oli hoidettu jo 25 vuoden ajan kahdessa toimipisteessä, ja yhteisen toimitilan vuokrasopimus oli jo valmiiksi neuvoteltu. Kaikki suunnitelmat, henkilöstön rekrytoineen oli myös tehty sen mukaisesti. PTHK:n *sijainti poliisin organisaatiossa; alistusuhde*, kuten esimerkiksi sijainti suoraan poliisiylijohtajan alaisuudessa, eli hallinnollinen sijainti, eikä siis missään tapauksessa mantieteellinen sijainti, päätettiin vielä selvittää erikseen. Tällä välin se liitettiin jo KRP:ssä olevien virkamiesten lisäksi myöskin poliisiosaston tietohallintotehtäviä hoitavien virkamiesten osalta hallinnollisesti KRP:n tulosityksiköksi. Liite 20 (uusi).

Ylijohtaja Kilven selitys ja kuvan antaminen siitä, että PTHK:n maantieteellinen sijainti olisi keskusta perustettaessa jäänyt jotenkin avoimeksi, on ehdottomasti väärä, jälestäpäin tekaistu, tarkoituksenhakuihin ja tahallisen harhaanjohtava väite. PTHK:n toimitilojen vuokrasopimuksen salaaminen ja peittäminen on myös tästä todisteena.

"Sisäasiainministeriön toimenpiteiden suhde hallituksen linjauksiin"

Ylijohtaja Kilven selvitykset hallituksen ohjeista valtion yksiköiden ja toimintojen sijoittamisen valmistelusta ja käsittelystä ja ohjeiden noudattamisesta tähän tapaukseen ovat ristiriitaiset ja väärät. Valtioneuvosto antoi ohjeensa vasta 5.4.2001 ja ne tulivat voimaan 1.5.2001, eli kaksi kuukautta kolmannenkin työryhmän (helmikuun työryhmä) työn päätty-

misen jälkeen. Ylijohtaja Kilpi väittää itse valmistelleensa ja sitten noudattaneensa etukäteen näitä itse itselleen valmistelemia ohjeita. Mikäli näin on, niin kyseessä on selvä virkamiehen toimivallan ylittäminen.

Ylijohtaja Kilven ja ministeriön toimenpiteet poliisin tietohallinnon hajauttamiseksi eivät lainkaan ole, eivätkä sovellu valtioneuvoston ohjeissa tarkoitetuiksi toimiksi. PTHK on hajasijoitettavaksi täysin väärä kohde. Kaikki asiantuntijatyöryhmät olivat tätä mieltä. Näitä koskevia hankkeita pidetään koko poliisihallinnossa, asiantuntijatahoilla ja laajalti sidosryhmissä suorastaan järjettöminä, poliisin koko tietohallintoa vahingoittavina ja sen kehitystä taannuttavina hankkeina.

Ylijohtaja Kilven asiaa koskevat ennenaikaiset virkatoimet ovat siten olleet valtioneuvoston ohjeitten tarkoituksen vastaisia, eivätkä suinkaan niiden mukaisia, kuten Kilpi jälestäpäin pyrkii esittämään.

"Sisäasiainministeriön asettamat työryhmät"

"Ensimmäinen työryhmä"

Ensimmäisen työryhmän asettamista ylijohtaja Kilpi selittää *"ministeriön sisäiseksi pohjaselvitykseksi"*. Selitys ei pidä paikkaansa; se on väärä. Työryhmä oli tarkoitettu tietohallintokeskuksen siirtopäätösasian muo-
dolliseksi selvittäjäksi, kuten työryhmän raportista ja Poliisin yhteis-
toimintaneuvottelukunnan kokouksen 16.1.2001 pöytäkirjasta selvästi
käy ilmi (kantelukirjoituksen Liite 5). Tämän työryhmän asettamisesta
antoi määräyksen vt. kansliapäällikön virka-asemaansa käyttäen ylijohtaja Kilpi. Poliisiosastolla ei ollut mitään tarvetta tai suunnitelmia työryhmästä, kuten edellä todettu; se tuli täytenä yllätyksenä.

Henkilöstöedustajien puututtua Kilven yt-lain vastaiseen menettelyyn, ryhdyttiin asiaa paikkaamaan ja peittämään Kilven toimeksiannosta, asettamalla toinen työryhmä, sekin tosin yt-lain vastaisesti. Kilpi pyrkii selittämään tämän *"jatkoselvitykseksi"*.

Ylijohtaja Kilven selitys tekstin poistamisesta ensimmäisen työryhmän raportista hänen vaatimuksestaan ja ilman työryhmän lupaa, vahvistaa

julkisen asiakirjan muuttamisen, eli väärentämisen tapahtuneeksi. Kyse oli myöskin oleellisen tiedon peittämisestä, jotta PTHK:n maantieteellinen sijaintipaikka saataisiin näyttämään avoimelta, vaikka todellisuudessa kysymys olikin PTHK:n hallinnollisesta sijainnista poliisin organisaatiossa; ei maantieteellisestä.

*Kilven väite siitä, ettei hänen ajamansa PTHK:n siirtäminen pois pääkaupunkiseudulta merkitse samalla PTHK:n hajottamista osiin, on joko hämmästyttävän asiantuntematon tai tahallisen väärä väite. Pahimmas-
sa tapauksessa PTHK hajoaa kokonaan entiselleen, eikä mitään siirret-
tävää, nimeä lukuunottamatta jää jäljelle. Hajoaminen osiin on todettu
kaikissa työryhmien raporteissa. Kilven päinvastainen väite on perätön.*

"Toinen työryhmä"

*Ylijohtaja Kilven selitys, että toinen työryhmä "oli tarkoitettu toimimaan
asiassa yhteistoimintalainsäädännön ja asianomaisen yhteistoiminta-
sopimuksen mukaisena valmisteluolimenä" on väärä ja totuuden vastai-
nen. Sillä Kilpi pyrkii kääntämään tosiseikat pääläelleen. Ylijohtaja Kilven
määräyksestä ei lain mukaiselle yt-menettelylle toisen työryhmän aset-
tamisessa annettu minkäänlaisia mahdollisuuksia. Työryhmän asetta-
mismenettely eteni aluksi 16.1. poliisin yt-neuvottelukunnassa moit-
teetta. Sitten ylijohtaja Kilpi 17.1 kesken yt-menettelyn määräsi työryh-
män heti asetettavaksi ja sille mahdottoman kahden päivän määräajan.
Henkilöstöedustajat totesivat työryhmän asettamisen yt-lain vastaiseksi.
Laittomien virkatoimiensa seurauksena Kilven oli pakko joko asettaa
kolmas samaa asiaa selvittävä työryhmä, tai luopua PTHK:n siirtohank-
keista. Kilpi valitsi kolmannen työryhmän. Liite 21 (uusi).*

*Selvityksessään Kilpi pyrkii ohittamaan toisen työryhmän asettamisen
vähin äänin. Liitto pitää ylijohtaja Kilven menettelyä tahallisenä yt-lain ja
-sopimuksen rikkomisena ja työryhmän asettamiseen väkivaltaisena
puuttumisena, sekä yt-lain vastaisten virkamääräysten antamisen osalta
mahdollisena virka-aseman väärinkäyttämisenä tai tahallisenä
virkavelvollisuuden rikkomisena. (RL 40 luvun 7§ ja 10 §).*

*Ylijohtaja Kilven viittaukset ministeri Itälän asian johtamisesta ja ohjauk-
sesta tässä yhteydessä olisi liiton mielestä erityisesti selvitettävä.*

"Kolmas työryhmä"

Ylijohtaja Kilpi selittää, ettei poliisin yhteistoimintamenettelyssä olisikaan tarvinnut käsitellä lainkaan kolmannen työryhmän asettamista; kaksi ensimmäistä kylläkin. Kilpi kuitenkin itse antoi kolmannen työryhmän asettamisesta poliisiosastolle toimeksiannon. Se toimeksianto myös käsiteltiin poliisin yt-neuvottelukunnassa 31.1.2001, mutta Kilpi keskeytti käsittelyn ja toimeksianto otettiin poliisiosastolta pois ministeriölle, kuten kantelukirjoituksen Liitteissä 10-13 on näytetty. Kilpi väittää toimenpiteen takana olleen ministeri Itälän. Mitään yt-menettelyä ei tämän jälkeen suoritettu. Tästä myös johtuu ylijohtaja Kilven pitkä, sekava ja ristiriitainen selvitys ja väärä perustelu yt-menettelyn tarpeettomuudesta tai sen toteutumisesta. (Liite 21).

Kilpi myöskin vääristää valtiovarainministeriön lausuntoa, sen lisäksi, että hän keskeytti siihen liittyvän yt-asian käsittelyn poliisin yt-menettelyssä. Kilven selitys VM:n lausunnosta perustuu siihen, että PTHK:n siirtäminen pois pääkaupunkiseudulta *"ei ilmeisesti johda yhdenkään virkamiehen tai työntekijän osa-aikaistamiseen, irtisanomiseen tai lomauttamiseen."* Kun kyse on koko yli 60 hengen keskuksen siirrosta, eikä yhtään siirtohalukasta (todellista) ole ilmaantunut, eikä mitään juri-disesti sitovaa sopimusta viran säilymisestä ole olemassa, niin on uhka todellinen ja Kilven selitys on juuri päinvastainen kuin mitä VM:n lausunto tarkoittaa. Kilven selitys asiasta on tahallisen harhaanjohtava.

Tämänkin takia kolmannenkin työryhmän asettaminen olisi tullut Kilven väitteistä poiketen käsitellä poliisin yt-menettelyssä. Nyt se otettiin pois poliisiosastolta käsittely jo aloitettuna. Lisäksi asia olisi tullut käsitellä KRP:n yt-menettelyssä, jota ei ministeriön virheistä johtuen tapahtunut (Liite 20).

Ylijohtaja Kilven väitteet siitä, ettei poliisiosastoa olisi asiassa ohitettu ja ettei työryhmän asettamista otettu pois poliisiosastolta, ovat väärä. Kantelija on esittänyt näistä todisteet jo kantelun yhteydessä; kantelun Liitteet 9-13. Samoin siitä, ettei työryhmän asettaminen olisi jäänyt 31.1. pöydälle poliisin yt-menettelyssä. Ylijohtaja Kilven selvityksen liite 7, eli kyseisen kokouksen pöytäkirja on vieläkin tarkistamaton luonnos; ei

hyväksytty pöytäkirja. Pöytäkirjan tarkistaminen tapahtuu yhteisesti neuvottelukunnan kokouksessa, kuten oheisesta Liite 22:sta (uusi) ilmenee. Luonnos ei vastaa riittävän täsmällisesti kokouksen kulkua.

Ylijohtaja Kilpi väittää, että kantelukirjoituksessa (Liite 14) esitetyt kustannuslaskelmat ovat sisäministeriön selvityksen mukaan "perusteiltaan kestäättömiä ja lopputuloksiltaan varsin virheellisiä."

Väitteidensä tueksi Kilpi ei jälleen esitä mitään selvityksiä, eikä osoita kantelijan kirjoituksen laskelmista yhtäkään virhettä; vaan ainoastaan pelkkiä omia väitteitään. Kilven julkisten lausuntojen mukaan "välittömät taloudelliset kulut ovat erittäin pienet"

Kantelijan esittämät kustannuslaskelmat ovat työryhmän laskentaryhmän valmistamia ja perustuvat edellisvuoden todellisiin kustannuksiin. Kantelija ei ollut laskentaryhmässä mukana. Laskelmat osoittavat 30,2 miljoonan markan vuotuisia lisäkustannuksia PTHK:n noin 75 miljoonan markan vuosimenoihin ja lisäksi 12,5 miljoonan markan kertamenoa. Kilven julkiset lausunnot antavat asiasta väärän ja harhaanjohtavan kuvan. Luottamus väärää tietoa julkisuuteen antaneen virkamiehen puolueettomuuteen on ainakin kantelijan kohdalla selvästi vaarantunut. Se määräytyy virkamiehen virkatoimien ja niistä muodostuneen käsityksen, ei hänen oman tai esimiehensä selitysten perusteella.

"Hallintoylijohtajan muu menettely"

Keskusrikospoliisin päällikkö katsoo, ettei ministeriö ole noudattanut asiassa KRP:n osalta hallintomenettelylain säännöksiä; Liite 20. Liiton mielestä tämä on vakava rike, koska sen seurauksena myöskään ytimenettelyä ei ole voitu suorittaa, eikä henkilöstö ole voinut vaikuttaa asiaan. Kaiken lisäksi ministeriön hajasijoitettavaksi ottama Poliisin tietohallintokeskus on kokonaan KRP:n yksikkö, mutta sitä ei ole lainkaan kuultu omassa asiassaan (Liite 20).

Viittaamme edellä olevan lisäksi tässä kohdin kantelukirjoituksessa esitettyyn.

YHTEENVETO

Ylijohtaja Pekka Kilven selvitys ei kumonnut yhtäkään kantelukirjoituksen kohtaa. Sensijaan ylijohtaja Pekka Kilpi siirtää vastuutaan virkatöimistään ministeri *Ville Itälälle*. Erityisesti tämä tapahtuu sillä kohdoin, missä yt-lain rikkomista ei ole mahdollista muuksi selittää.

Ylijohtaja Kilven selvityksen jälkeen kantelijan käsitys siitä, että poliisin tietohallintokeskuksen siirtopäätös Rovaniemelle oli asiallisesti tehty jo viime vuoden joulukuussa ja, että tämän päätöksen toteuttamiseksi asetettiin muodon vuoksi työryhmä ja suoritettiin täysin muodollinen yt-käsittely, on entisestään vahvistunut. Ministerin päätös oli juuri se, joka oli julkinen tammikuussa 2001; monien tiedossa jo viime joulukuussa. Tämä antaa virkamiesten toimien luotettavuudesta masentavan kuvan. Päätöksenteon kansanvaltaisuuden sijasta on käytetty virkavaltaisuutta

Kolmen eri asiantuntijatyöryhmän selvityksillä ja yksimielisillä esityksillä ei ollut siirtopäätöksessä mitään merkitystä. Työryhmien muodollisuus tuli niiden asettamismenettelyssä myöskin hyvin selvästi esille. Yhtäkään kolmesta työryhmästä ei asetettu yt-lain mukaisesti. Henkilöstön oikeuksia rikottiin tahallisesti, tai niistä ei mitään välitetty.

Koko poliisin tietohallintokeskuksen siirtohankkeita koskeva sisäasiainministeriön toteuttama prosessi on ollut harvinaisen röyhkeä loukkaus yt-lain säännöksiä ja erityisesti niiden tarkoitusta vastaan. Kun tämä on tapahtunut poliisiministerin ja poliisiministeriön hallinnonalalla, jossa olettaisi erityisesti huolehdittavan tiukasti lain noudattamisesta, niin on lain vastaiseen virkamiesten menettelyyn suhtauduttava erityisellä vakavuudella.

Koko asiassa ja liiton kantelussa ei ole kysymys pelkästään siitä, onko lakia muodollisesti viranomaisten toimesta noudatettu, vaan kysymys on myös siitä mitä tämä asia kokonaisuudessaan sisältää ja mikä sen merkitys on koko poliisitoiminnalle. Tällöin tulee harkittavaksi koko hajasijoitushankkeen tarkoituksenmukaisuus. Siinä täytyy etusijalla olla poliisitoiminnan tarpeet. Niiden edelle on nyt kuitenkin kaikista selvityksistä poiketen asetettu ministerin tosiasiasa jo viime jouluisella päätöksellä poliittinen tarkoituksenmukaisuus, eli puoluepoliittinen etu.

Suomen Erityisteknisten Liitto Seteli ry on ylijohtaja Pekka Kilven selvityksen jälkeen, mikäli ministerin osuus olisi se mitä Kilpi esittää, erittäin huolestunut siitä, että poliittisten tavoitteiden takia voitaisiin koko yhteiskuntaan kohdistuvia valtion keskeisiä toimintoja vaarantaa ja heikentää.

Tämän johdosta liitto kunnioittaen pyytää kantelun täsmennyksenä, että Te arvoisa Oikeuskansleri selvittäisitte ylijohtaja Kilven selvitykseen perustuen myös ministeri Ville Itälän osuuden asiassa ja erityisesti mahdollisessa yt-lain säännösten rikkomisessa, tai niihin määräyksen antamisessa. Ylijohtaja Pekka Kilven osalta toistamme kantelussa esittämämme. Lisäksi liitto tulee lähipäivinä jättämään ylijohtaja Kilven virkatoimista esitutkintapyyntöä poliisille, minkä tahdomme jo tässä yhteydessä saattaa Oikeuskanslerin tietoon.

Ministeri Itälän mahdollisen selvityksen osalta pyydämme saada antaa vastineemme.

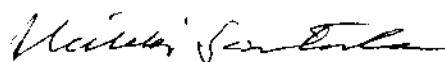
Lopuksi liitto toteaa, että ministeri Ville Itälä on vastannut Seteli ry:n 12.3.2001 päivätyyn, ylijohtaja Kilven esteellisyyttä koskevaan toimenpitepyyntöön kielteisesti 17.4.2001 päivätyllä kirjeellä, eli Oikeuskanslerin ministeriölle toimittaman selvityspyyntöä jälkeen.

Liiteluettelo ja lisäliitteet ohessa.

Kauniaisissa 16. toukokuuta 2001

Kunnioittaen

SUOMEN ERITYISTEKNISET LIITTO SETELI ry

Heikki Santala, puheenjohtaja
poliisin yt-neuvottelukunnan jäsen
PTHK-työryhmien jäsen

puhelin 0400-801141
heikki.santala@seteliry.fi
Perämiehenkatu 7 A1,
00150 Helsinki

SETELI ry

LUETTELO

vastinekirjoituksessa viitatuista asiakirjoista, jotka ovat vastineen kirjalliset todisteet ylijohdaja Pekka Kilven selvityksen 17.4.2001 johdosta.

Kunkin asiakirjan kohdalla on selvitetty vastineen antajan tarkoittama asiakirjan todistusteema.

LIITE 20 *Keskusrikospoliisin Yt-neuvotteluelimen pöytäkirja 1/2001/31.1.2001*

Todistusteema:

Hallintomenettelylain säännösten rikkominen KRP:n osalta ja viraston ohittaminen omassa asiassaan sisäasiainministeriön toimesta.

Ministeriön laiminlyönti toimittaa aineistoa yt-menettyä varten; KRP:n yt-menettelyä ei tästä johtuen voitu suorittaa.

LIITE 21 *Poliisiylijohdaja Reijo Naulapään ja yt-edustaja Heikki Santalan puhelinkeskustelu 25.1.2001*

Todistusteema:

Ylijohdaja Kilven antama määräys toisen työryhmän asettamisesta ja sen kahden päivän määräajasta, sekä yleisesti muutenkin Kilven toiminnasta.

LIITE 22 *Poliisin yt-neuvottelukunnan pöytäkirjaluonnos 2/01/31.1.2001*

Todistusteema:

Pöytäkirja on edelleenkin tarkistamaton luonnos. Kolmannen työryhmän toimeksianto jäi pöydälle ja käsiteltäväksi työryhmän asettamisesta lopullisesti päätettäessä. Seuraavana päivänä ministeriö otti työryhmän asettamisen pois poliisiosastolta.

Aika 31.1.2001 klo 14.00 – 15.30

Paikka Keskusrikospoliisi, neuvotteluhuone Kuriiri

Läsnä Ranta Rauno, puheenjohtaja
Halme Jari
Herranen Maija
Ristola Teijo
Talka Teppo
Uimonen Esko
Iivanainen Vuokko, PTHK:n järjestäytymättömän henkilöstön edustaja
Mäkelä Jukka, PTHK:n henkilöstön edustaja
Nieminen Olli, PTHK:n johdon edustaja
Kyrén Tuula, sihteeri

1 § Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi.

2 § Edellisen kokouksen pöytäkirja

Pöytäkirja todettiin kokouksen kulun mukaiseksi.

3 § Poliisin tietohallintokeskuksen sijoituspaikka

Puheenjohtaja tiedusteli aluksi YT-neuvotteluelimen varsinaisilta jäseniltä, onko heillä huomauttamista PTHK:n ja sen henkilöstön edustukseen kokouksessa. Edustus hyväksyttiin yksimielisesti. Vuokko Iivanainen jätti pöytäkirjan 23.1.2001 pidetystä liittoon kuulumattomien PTHK:n työntekijöiden palaverista, jossa hänet valittiin edustajaksi KRP:n YT-neuvotteluelimeen. Pöytäkirja on tämän pöytäkirjan alkuperäiskappaleen liitteenä 1.

Puheenjohtaja totesi, että KRP ei ole saanut sisäasiainministeriöltä PTHK:n sijoitukseen liittyvää uutta suunnitelmaa, joten hän ei voi esitellä asiaa viraston puolesta.

Uimonen pyysi puheenvuoron ja kertoi KRP:n Henkilökunta ry:n käsitelleen PTHK:n sijoituspaikka-asiaa hallituksensa kokouksessa. Hallitus oli todennut, että keskusrikospoliisin YT-elin on väärä foorumi asian käsittelyyn ja että YT-neuvottelut tulisi siirtää valtakunnalliselle tasolle. Perusteluna kannanotolle oli Lain yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa 8 §:n 1. kohta, jonka mukaan YT-neuvottelut on käytävä sen viranomaisen kanssa, joka tekee

asiasta päätöksen. Koska ratkaisu PTHK:n siirrosta tehdään sisäasiainministeriössä, tulisi YT-neuvottelutkin käydä SM:n ja SPJL:n välillä. Uimonen totesi, että KRP:n YT-neuvotteluelin voisi muotoilla asiasta oman kantansa ja antaa sen evästyksenä valtakunnalliselle YT-elimelle.

Puheenjohtaja tiedusteli kokouksen muiden osanottajien kantaa käsittelypaikkaan.

Jukka Mäkelän mukaan mainittu kannanotto merkitsisi sitä, että virastokohtainen käsittely jäisi pois. PTHK:n henkilöstön näkemyksen mukaan asia pitää käsitellä sekä KRP:n että valtakunnallisessa YT-elimessä.

Teijo Ristola oli myös sitä mieltä, että molemmat elimet voivat käsitellä asiaa.

Teppo Talka sanoi tietävänsä asiasta liian vähän voidakseen ottaa siihen kantaa.

Jari Halme totesi työsuojeluvalltuutettuna edustavansa kokouksessa vain itseään. Hän yhtyi KRP:n Henkilökunta ry:n kantaan.

Vuokko Iivanaisen ja Olli Niemisen mielestä KRP:n YT-elin on oikea paikka asian käsittelyyn.

Maija Herranen muistutti, että laki ei sulje pois käsittelyä useammassa YT-elimessä. Poliisihallinnossa on tavanomaista, että YT-lain piiriin kuuluvia asioita käsitellään kihlakunta- tai virastotasolla, läänin tasolla sekä valtakunnan tasolla. KRP:n YT-elimessä käsitellään muitakin asioita, joissa päätösvalta kuuluu ministeriölle, mutta KRP:n henkilöstöä koskevana ne käsitellään myös KRP:ssä.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että kyseessä on KRP:n henkilöstöä koskeva asia, koska PTHK on KRP:n tulosityksikkö ja koska merkittävä osa viraston omista järjestelmistä on suunniteltu ja ylläpidetty PTHK:een liitetyn KRP:n tietojärjestelmäpalvelun (TJP) toimesta. Niiden osalta PTHK vastaa niin ylläpidosta kuin kehittämisestäkin. Ainakin osa PTHK:n ylläpitämistä rekistereistä tarvitsee kiinteän fyysisen yhteyden ao. substanssityksikköön kuten rikostekniseen laboratorioon. Siksi asia on YT-lain mukaisesti käsiteltävä KRP:n YT-neuvotteluelimessä. Virasto ei kuitenkaan ole voinut YT-lain mukaisesti antaa YT-neuvotteluelimen jäsenille asiaa koskevaa aineistoa tutustuttavaksi, koska ministeriö ei ole toimittanut sitä KRP:lle eikä KRP:llä itsellään ole vireillä mitään tulosityksikkönsä PTHK:n sijaintiin liittyvää suunnitelmaa.

Tietävästi valtakunnallisen YT:n käsittelyssä oli samana päivänä uuden työryhmän perustamista koskeva asiakirja. Sitä ei ollut toimitettu KRP:lle etukäteen, eikä sitä saatu kokouksen alkuun mennessä hallintojohtaja Arto Niemiseltä, joka oli kokouspäivänä luvannut toimittaa sen puheenjohtajalle. Jukka Mäkelä oli saanut asiakirjaluonnoksesta kopion järjestönsä kautta ja Olli Niemisellä oli samoin faksina tullut kopio. Asiakirjassa ei ollut päiväystä eikä siitä käy ilmi sen laatija tai allekirjoittajat. Asiakirjan paperikopio arkistoidaan tämän pöytäkirjan alkuperäiskappaleen liitteenä 2.

Puheenjohtaja totesi myös, että hallintomenettelylain mukaisesta asianosaisten kuulemisesta ja informoisesta ei ole PTHK:n sijoituksen valmistelussa huolehdittu. KRP:n toiminnan kannalta on tärkeää, että virastoa kuullaan PTHK:ta sijoitettaessa ja että KRP:n näkemykset otetaan huomioon.

Koska kokouksen käytettävissä ei ollut asiakirjoja, joihin olisi voitu ottaa kantaa, puheenjohtaja pyysi kokouksen osanottajia tuomaan esille edustamiensa tahojen näkemykset sijoituspaikka-asiasta.

Ristola oli oman järjestönsä edustajan kautta kuullut, että uuden työryhmän toimeksiantoluonnoksessa ei ole pääkaupunkiseutua mainittu lainkaan PTHK:n sijoituspaikkavaihtoehtona. Myös nykyinen toimipaikka on hänen mielestään otettava yhdeksi vaihtoehtoksi. SPJL:n kanta on, että PTHK:ta ei pidä siirtää pois pääkaupunkiseudulta. KRP:n monet kansainväliset toiminnot edellyttävät, että tietohallintopalvelujen on sijaittava fyysisesti lähellä KRP-taloa.

Uimonen sanoi olevansa samoilla linjoilla. Henkilökuntayhdistyksen hallituksen mukaan PTHK:n hajasijoitussuunnitelma on huonosti perusteltu ja keskuksen tehokkaan toiminnan kannalta arveluttava, sillä ohjelmien ja laitteiden ylläpidon sekä tärkeimpien sidosryhmien tukitoimintojen tulisi sijaita samassa paikassa. Lisäksi siirto olisi henkilökunnan kannalta kohtuuton.

Talka oli edellisten kanssa samaa mieltä. Nykyisen sijoituspaikan tulee olla ainakin yhtenä vaihtoehtona, kun asiaa aletaan käsitellä. Hänen mukaansa fyysinen läheisyys on Rikostekniselle laboratoriolle välttämättömyys.

Halme sanoi yhtyvänsä asiaa käsitelleen edellisen työryhmän mietintöön, jonka mukaan mm. KRP:lle määrättyjen tehtävien hoito edellyttää, että ainakin osa PTHK:n henkilökunnasta pysyy KRP:n yhteydessä.

Niemisen mukaan PTHK:n hajasijoittaminen merkitsisi toiminnallista katastrofia, sillä henkilöstö ei lähde pois pääkaupunkiseudulta. Vaikka uudelta sijoituspaikalta löytyisikin koulutettua atk-henkilöstöä, uuden henkilöstön sisäänajo vie 2-3 vuotta. Toiminnan häiriötön jatkuminen edellyttäisi tänä aikana kaksoismiehitystä, koska uudet ihmiset eivät tunne poliisin järjestelmiä ja poliisihallintoa. Hajasijoittaminen merkitsisi muutenkin miljoonien markkojen kululisyystä matkakuluina ja tietoliikenneverkon kuluina. Ne eivät ole kertainvestointeja vaan vuodesta toiseen jatkuvia kulueriä.

Mäkelä oli edellisten kanssa samaa mieltä ja totesi lisäksi, että hajasijoitussuunnitelmissa ei ole lainkaan huomioitu henkilöstöasioita. Vasta kolmatta työryhmää perustettaessa on kirjattu, että henkilöstöpoliittiset vaikutukset on selvitettävä. Mäkelän mukaan sijoitussuunnitelma on aiheuttanut epävarmuutta ja toiminnallisia ongelmia, joiden vuoksi PTHK:ssa on raskasta tehdä työtä.

Myös Iivanainen pahoitteli henkilöstön laiminlyömistä asian hoidossa. Hän kertoi, että PTHK:n henkilöstön keskuudessa tehtiin kysely siitä, kuinka moni lähtisi mukaan, mikäli PTHK sijoitettaisiin pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. 54 vastaajasta vain kaksi ilmoitti lähtevänsä. Iivanainen ihmetteli ministeriön

käsitystä, että yli 50 ihmistä voitaisiin korvata noin vain. Se ei ole hyvä signaali työntekijöiden työmotivaatiolle.

Puheenjohtaja esitti viraston näkökohdat PTHK:n sijoitussuunnitelmaan ja edellytykset työryhmän työlle:

- Prosessissa ei ole alun perin kuultu keskusrikospoliisia, kuten hallintomenettelylaki edellyttää.
- Uudessa työryhmässä viraston on oltava edustettuna ja työryhmälle on annettava riittävän pitkä toiminta-aika.
- Prosessissa on tähän mennessä unohdettu ihmiset - työntekijöiden asema on turvattava.
- PTHK:n sijoituspaikan vuoksi ei saa aiheutua haittaa KRP:n toiminnalle.
- KRP:n kansainvälisten tietoliikenneyhteyksien ylläpitoa ja kehittämistä sekä tiettyjä omia tietojärjestelmiä ei voida hajasijoittaa aiheuttamatta toiminnallista haittaa ja ylimääräisiä kustannuksia.

Lisäksi hän totesi, että kun työryhmän toimeksiantoja suunnitellaan, asia pitäisi käsitellä KRP:n YT-neuvotteluelimessä. Nyt asiaa ei voida käsitellä YT-lain normien ja periaatteiden mukaisesti, koska asettamiskirjettä ei ole toimitettu virastolle.

Uimonen tiedusteli, voidaanko KRP:n YT-elimien pöytäkirjat toimittaa Poliisijärjestöjen Liiton puheenjohtajalle, joka on jäsenenä poliisin valtakunnallisessa YT-elimessä. Puheenjohtajan mukaan estettä ei ole. Sovittiin, että järjestöjen edustajat huolehtivat itse pöytäkirjojen toimittamisesta eteenpäin.

4 § Muut asiat

Maija Herranen informoi uuden palkkausjärjestelmän testauksesta, joka toteutetaan poliisihallinnossa siten, että testauksen tulokset ovat virastotasolla valmiit 20.4.2001 mennessä. Kehityskeskusteluissa esimiesten tulee informoida alaisiaan uudesta palkkausjärjestelmästä ja palkan määräytymiseen vaikuttavista seikoista, määrittää kunkin tehtävän vaatavuustaso ja olosuhdeosa sekä arvioida alaisen henkilökohtainen suoritustaso. Kaikki kehityskeskustelut tulee käydä maaliskuun loppuun mennessä ainakin edellä mainittujen asioiden osalta, jotta testaus voidaan suorittaa ajallaan.

Palkkausjärjestelmätestaus ei koske eräitä erikseen lueteltuja henkilöstöryhmiä, joihin kuuluu mm. PTHK:n henkilöstö.

Ministeriön ohjeen mukaan poliisihallinnon virastoihin perustetaan virastokohtaiset palkkatyöryhmät, joiden tehtävänä on mm. valvoa palkkausjärjestelmän soveltamisen yhdenmukaisuutta ja antaa suosituksia tulkinta- ja erimielisyystapauksissa. Työryhmään tulee kuulua puheenjohtajana viraston päällikön määräämä työnantajaa edustava virkamies ja jäsenenä työnantajan edustajat, luottamusmies sekä henkilöstön edustajat. Työryhmän laajuutta ei ole muuten rajoitettu. Testauksen aikana palkkatyöryhmänä voi toimia myös viraston johtoryhmä tai yhteistoimintaelin, mikäli em. tahot ovat niissä edustettuina.

Sovittiin, että KRP:iin perustetaan erillinen palkkatyöryhmä. Järjestöjen edustajat ilmoittavat seuraavassa YT-kokouksessa edustajansa työryhmään.

Uimonen tiedusteli, voiko KRP:n Henkilökunta ry:llä olla työryhmässä kaksi edustajaa. Herranen selvittää asian seuraavaan kokoukseen mennessä.

Ari Määttä esitteli viraston alustavia kehyksiä kuluvalle vuodelle. Ne oli toimitettu kokouksen osanottajille etukäteen edellisenä päivänä. Kehyksen loppusumma on noin 196 miljoonaa markkaa ja kuluvan vuoden budjetti on viimevuotista tiukempi. PTHK:lla on oma kehys, joka ei sisälly KRP:n määrärahoihin, mutta KRP vastaa myös PTHK:n rahankäytöstä tilivirastona. Kehysasiakirjat ovat pöytäkirjan liitteenä.

YT-neuvotteluelimen jäsenillä ei ollut esityksiä jakoperusteiden suhteen.

5 § Seuraava kokous

YT-neuvotteluelimen seuraava kokous pidetään keskiviikkona 28.2.2001 klo 13.00.

Rauno Ranta
puheenjohtaja

Tuula Kyrén
sihteeri

LIITTEET

- Liite 1 Pöytäkirja liittoon kuulumattomien PTHK:n työntekijöiden palaverista 23.1.2001
- Liite 2 Luonnos: Poliisin tietohallintokeskuksen sijoituspaikan perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja selvittävän työryhmän asettaminen
- Liite 3 KRP:n alustavat kehykset tulosityksiköille liitteineen

JAKELU neuvotteluelimen jäsenet
varajäsenet
työsuojevaluvaltuutettu
Foorumi 303